

ПОДАТКОВА КОНСУЛЬТАЦІЯ

Про податок на додану вартість

Головне управління ДФС у м. Києві розглянуло лист щодо порядку визначення бази оподаткування ПДВ та дати виникнення податкових зобов'язань при отриманні від нерезидента авансу в іноземній валюті за послуги та, керуючись статтею 52 Податкового кодексу України (далі – Кодексу) в межах своїх повноважень повідомляє.

Відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, регулюються нормами Кодексу (пункт 1.1 статті 1 Кодексу).

Згідно з пунктом 185.1 статті 185 Кодексу об'єктом оподаткування ПДВ є операції платників податку з постачання товарів, місце постачання яких розташоване на митній території України, відповідно до статті 186 Кодексу, у тому числі операції з безоплатної передачі та з передачі права власності на об'єкти застави позичальнику (кредитору), на товари, що передаються на умовах товарного кредиту, а також з передачі об'єкта фінансового лізингу в користування лізингоотримувачу/орендарю.

Відповідно до пункту 187.1 статті 187 Кодексу датою виникнення податкових зобов'язань з постачання товарів/послуг вважається дата, яка припадає на податковий період, протягом якого відбувається будь-яка з подій, що сталася раніше:

а) дата зарахування коштів від покупця/замовника на банківський рахунок платника податку як оплата товарів/послуг, що підлягають постачанню, а в разі постачання товарів/послуг за готівку - дата оприбуткування коштів у касі платника податку, а в разі відсутності такої - дата інкасації готівки у банківській установі, що обслуговує, платника податку;

б) дата відвантаження товарів, а в разі експорту товарів - дата оформлення митної декларації, що засвідчує факт перетинання митного кордону України, оформлена відповідно до вимог митного законодавства, а для послуг - дата оформлення документа, що засвідчує факт постачання послуг платником податку.

На дату виникнення податкових зобов'язань платник податку зобов'язаний скласти податкову накладну в електронній формі з дотриманням умови щодо реєстрації у порядку, визначеному законодавством, електронного підпису уповноваженої платником особи та зареєструвати її в Єдиному реєстрі податкових накладних (далі - ЄРПН) у встановлений Кодексом термін (пункт 201.1 статті 201 Кодексу).

Пунктом 5.2 Інструкції про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземній валютах, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 12 листопада 2003 року № 492, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 17 грудня 2003 року за

№ 172/8493 зі змінами та доповненнями (далі - Інструкція № 492), визначено, що поточний рахунок в іноземній валюті відкривається суб'єкту господарювання, зокрема для зберігання грошей і проведення розрахунків у межах законодавства України в безготівковій та готівковій іноземній валюті, для здійснення поточних операцій, визначених законодавством України.

Згідно з пунктом 5.3 Інструкції № 492 на поточні рахунки в іноземній валюті юридичних осіб - резидентів зараховуються кошти, перераховані з-за кордону нерезидентами за зовнішньоекономічними контрактами (договорами, угодами), через розподільчі рахунки.

При цьому пунктом 1 постанови Правління Національного банку України від 02 січня 2019 року № 5 " Про затвердження Положення про заходи захисту та визначення порядку здійснення окремих операцій в іноземній валюті " (далі - Постанова № 5) встановлено вимогу щодо обов'язкового продажу на валютному ринку України надходження в іноземній валюті:

1) із-за кордону на користь юридичних осіб - резидентів, які не є банками, фізичних осіб - підприємців, іноземних представництв (крім офіційних представництв), а також на рахунки, відкриті в банках для ведення спільної діяльності без створення юридичної особи;

2) на території України з поточних рахунків юридичних осіб - нерезидентів (крім інвестиційних рахунків) на користь юридичних осіб - резидентів, які не є банками, фізичних осіб - підприємців, іноземних представництв (крім офіційних представництв), а також на рахунки, відкриті в банках для ведення спільної діяльності без створення юридичної особи.

Надходження в іноземній валюті, зазначені в пункті 24 Постанови №5, підлягають обов'язковому продажу на валютному ринку України банкам та/або Національному банку з 07 лютого 2019 року до 28 лютого 2019 року (включно) у розмірі 50 відсотків, з 01 березня 2019 року - у розмірі 30 відсотків. Решта надходжень в іноземній валюті залишається в розпорядженні резидентів та нерезидентів і використовується ними з урахуванням положень валютного законодавства (пункт 25 Постанови №5).

Відповідно до пункту 28 Постанови №5 банк зобов'язаний попередньо зараховувати надходження в іноземній валюті, на які згідно з пунктом 24 Постанови №5 поширюється вимога щодо обов'язкового продажу, на розподільчий рахунок.

Виключно наступного робочого дня після дня зарахування таких надходжень на розподільчий рахунок банк зобов'язаний здійснити обов'язковий продаж надходжень в іноземній валюті відповідно до вимог Постанови № 5 (пункт 29 Постанови № 5).

Таким чином, датою надходження виручки в іноземній валюті є дата надходження коштів на поточний рахунок резидента.

Виходячи з цього, датою виникнення податкових зобов'язань з ПДВ при отриманні попередньої (авансової) оплати в іноземній валюті за надані нерезиденту послуги на митній території України є дата надходження коштів на поточний рахунок: в національній валюті, яка надійшла від обов'язкового продажу на міжбанківському валютному ринку України, та в іноземній валюті,

перерахованій у гривні за офіційним курсом Національного банку України на дату надходження її на такий рахунок.

На дату надходження коштів на зазначені поточні рахунки платник податку зобов'язаний скласти відповідні податкові накладні та зареєструвати їх в ЄРПН у встановлений Кодексом термін.

Відповідно до пункту 52.2 статті 52 Кодексу індивідуальна податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.